

Regionstyrelsen

Rapport av projekt Regional Samordning vandringsleder 2.0

Förslag till beslut

- Informationen godkänns.
- Regiondirektören ges i uppdrag att bereda ett förslag om tillsättande av en friluftssamordnare till budgetberedningen för verksamhetsåret 2026

Sammanfattning

Projektet Regional samordning vandringsleder 2.0 med 100% finansiering från Naturvårdsverket har framgångsrikt inspirerat och engagerat olika aktörer, vilket resulterat i ett ökat engagemang på Gotland för utveckling av vandringsleder. Samma ökning av intresse för vandring syns i andra delar av Sverige sedan pandemin. En gemensam ambition att förbättra leder, stärka folkhälsan och främja friluftslivet och dess olika aktörer präglar samarbetet mellan Region Gotland och lokala vandringsledsaktörer.

Två nya projekt har sökts från Leder Gute och Naturvårdsverket för att fortsätta vidareutveckling av samarbete och verksamhet under 2024-25. Projektresultaten kommer kunna bidra med kunskap till ett förslag på framtida organisering från 2026. Projekten har fram tills nu genomförts inom enheten för hållbar tillväxt, avdelningen för regional utveckling. I dialog mellan kultur- och fritidsavdelningen och enheten för hållbar tillväxt gjordes bedömningen att vandringsutveckling mer hör hemma inom kultur- och fritidsavdelningen. Projekten kommer således drivas inom KoFs avdelningen.

Ärendebeskrivning

Projektet "Regional samordning vandringsleder 2.0" har avslutats med positiva resultat för Gotland och dess invånare. Genom att strukturerat organisera vandringsleder och samordna resurser inom friluftsförhållanden öppnas möjligheter för ökad folkhälsa och förstärkning av Gotlands attraktionskraft. Studier visar att friluftsliv och fysisk aktivitet är effektiva förebyggande åtgärder mot både fysiska och psykiska problem.

Projektet har också identifierat att Gotland har potential att bli en ledande destination för friluftslivsturism och vandring.

Projektet har identifierat ett behov av en friluftssamordnare för att strategiskt och långsiktigt stödja utvecklingen av vandring och friluftsliv med koppling även till regional utveckling och folkhälsa på Gotland.

Gotlands lokala engagemang inom ideella föreningar som har vandringsleder har förstärkts, och det finns möjligheter för ökad utveckling av vandringsleder. Ett nyligen beviljat projekt från Tillväxtverket med 4 miljoner kronors finansiering för infrastruktur kring leder är ett positivt steg framåt. Dessa medel är avsedda för verksamhet i de gotländska ideella föreningarna och Länsstyrelsen för fysiska investeringar runt om på ön och kommer ge ca 20 mil upprustad led. Dessutom väntas besked av två andra ansökningar för projekt som syftar till att förstärka vandringsupplevelserna på ön, en från Leder Gute (finansiering 2024-2025) och en från Naturvårdsverket (finansiering 2024). Dessa ansökningar kan på lite olika sätt ytterligare bidra till att stärka och diversifiera Gotlands friluftsutbud, vilket är lovande för både lokalbefolkning och besökare.

Projektets mål och effekter:

- Förbättring av Vandringsledsstruktur: Projektet strävade efter att organisera och förbättra strukturen för vandringsleder på Gotland, vilket ökar tillgängligheten för invånare och besökare.
- Friluftssamordnarens Roll: Projektet har identifierat att en dedikerad friluftssamordnare är avgörande för långsiktig framgång och samordning inom friluftsförhållanden.
- Hälsa och Attraktivitet: Genom att främja friluftsliv bidrar projektet till förbättrad folkhälsa och ökar Gotlands attraktivitet som en destination för friluftslivsturism.

Uppnådda resultat:

- Förbättrad position inom friluftslivsarbete: Projektet har bidragit till att stärka Gotlands position inom friluftslivsarbete och öka intresset för friluftsliv på ön.
- Digitalkarta med vandringsleder på gotland.com är framtagen

Avslutande slutsatser:

- Projektet har visat att en friluftssamordnare är nödvändig för att stödja långsiktig, strategisk utveckling och samordning inom friluftsliv på Gotland. En sådan roll kan bidra till förbättrad hälsa, ökad attraktivitet och hållbar tillväxt inom besöksnäringen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det avslutade projektet överensstämmer väl med prioriteringen "Främja hälsa, delaktighet och trygghet" i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 (RUS). Projektet bidrar också till prioriteringen "Utveckla attraktionskraften" i RUS genom insatser som syftar till att stärka Gotlands attraktivitetsskapande faktorer och på så sätt bidra till att Gotland är en attraktiv plats att bo, leva, besöka och verka på. Projektet har också varit ett viktigt led i arbetet med att utveckla turismen och besöksnäringen mot målet att Gotland ska upplevas som Norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-20
Slutredovisning av bidrag för regional organisering av vandringsleder NV-09693-22

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Angelica Andersson Fihn, Kultur och Fritid